SLOVENSKÝ
VODOHOSPODÁRSKY
PODNIK, štátny podnik
Odštepný závod Banská Bystrica

Riaditeľstvo odštepného závodu
Partizánska cesta 69
974 98 Banská Bystrica

PRENČOV – POTOK ŠTIAVNICA, PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA – II. ETAPA

ZÁMER

vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Obsah:

I. Základné údaje o navrhovateľovi
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia podľa bodov II a III
VII. Doplňujúce informácie k zámeru
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru
IX. Potvrdenie správnosti údajov

P r í l o h y:

1. Dokladová časť
2. Výkresy
3. Fotodokumentácia

SADA Č. 1

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI:

1. Názov: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Banská Štiavnica, Odštepný závod Banská Bystrica

2. Identif. číslo: 36 022 047

3. Sídlo: Partizánska cesta 69
974 98 Banská Bystrica

4. Oprávnený zástupca navrhovateľa:
Ing. Žiak Milan, riaditeľ OZ BB
Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica
tel. č.: 048/411 28 84

5. Kontaktná osoba:
Ing. Lipták Andrej, vedúci ODIČ
Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. OZ Banská Bystrica
Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica
tel. č.: 048/471 61 98, mobil. tel.: 0903 601 856
e-mail: andrej. liptak@svp.sk
bc. Zdenka Šmidtova, pracovník ODIČ
tel. č.: 048/471 61 34,
e-mail: zdenka.smidtova@svp.sk

konzultácie: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. OZ Banská Bystrica
Oddelenie investičných činností (ODIČ)

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov stavby: PRENČOV – potok Štiavnica, protipovodňová ochrana – II.etapa

2. Účel: Zabezpečenie účinnej a úplnej protipovodňovej ochrany územia na ľavom brehu toku Štiavnice a to vybudovaním nábrežného múra. Navrhovaná úprava toku začína v mieste prejazdu v r.km 39,995 (*viď. prílohu x.x)* a končí tesne pod cestným mostom vedúcim do areálu RD Sitno (r.km 40,589). Súčasne v tomto mieste naväzuje na predchádzajúcu úpravu toku, ktorá bude realizovaná v rámci PD: Prenčov – Potok Štiavnica, protipovodňové opatrenia.

3. Projektant: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica, ODIČ – Oddelenie morfologického monitoringu (OMM)

Užívateľ: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica,
Odbor VH prevádzky a dipečingu
Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica

4. **Charakter navrhovanej činnosti:** Navrhovaná stavba je charakterizovaná ako nová činnosť pre zabezpečenie protipovodňovej ochrany priľahlého územia.
   Podľa prílohy č.8 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov ju zaraďujeme do kapitoly 10 – Vodné hospodárstvo, položka číslo 7 – Objekty protipovodňovej ochrany, časť B – bez limitu.
5. **Miesto realizácie:** katastrálne územie Prenčov, okres Banská Štiavnica, kraj Banskobystrický
   Konkrétne parcely, na ktorých bude navrhovaná činnosť realizovaná, budú upresnené na základe geometrického plánu.
6. **Prehľadná situácia:**
   Prehľadná situácia v mierke 1:10 000 je súčasťou prílohy č. 1 grafickej prílohy VÝKRESY podľa state *VI. MAPOVÁ, OBRAZOVÁ A INÁ DOKUMENTÁCIA*
7. **Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti:**
   Termín začatia výstavby závisí od priebehu povoľovacieho konania a od finančného zabezpečenia.

Predpokladaný termín začatia výstavby:	2020
Predpokladaný termín ukončenia výstavby:	2021
Uvedenie stavby do trvalého užívania:	ihneď po dokončení

8. **Stručný opis technického riešenia**

8.1 Územie výstavby

Pripravovaná činnosť – stavba tvorí jeden celok. Je situovaná na toku Štiavnica a priľahlej inundácii v južnej časti intravilánu obce Prenčov. Navrhovaná úprava potoka začína v r. km 39,995 (prejazd cez koryto). Koniec úpravy je tesne pod cestným mostom spájajúcim areál RD Sitno so štátnou cestou I.tr./51. V tomto mieste bude nadväzovať na predchádzajúcu úpravu toku, ktorá bude realizovaná v rámci PD: *Prenčov – Potok Štiavnica, protipovodňové opatrenia.* Celková dĺžka úpravy je 594 m. Koryto toku Štiavnica má lichobežníkový tvar so šírkou v dne cca 7 m sklonom svahov 1:1,5 – 1:2, pozdĺžny sklon toku je 0,75%. Viac menej sa jedná o priamu časť toku s minimálnym zakrivením a obojstrannou brehovou vegetáciou. Exitujúca vegetácia miestami zasahuje do prietočného profilu.

V rámci vyhodnotenia povodňových rizík bola lokalita obce Prenčov na základe informácií získaných z predbežného hodnotenia povodňového rizika, máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika v Pláne manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Ipľa identifikovaná ako geografická oblasť s pravdepodobným významným výskytom povodňového rizika.

Účelom stavby je zabezpečiť účinnú a úplnú protipovodňovú ochranu územia na ľavom brehu toku Štiavnica

8.2 Navrhované technické riešenie

Stavebno-technické riešenie protipovodňových opatrení pozostáva :

- z vybudovania ľavostranného nábrežné múra

Protipovodňové opatrenia sú navrhnuté na zabezpečenie ochrany územia v zmysle normy STN 75 2102 na prietok návrhovej povodne $Q_n = Q_{max100} = 55{,}00\ m^3.s^{-1}$ s požadovanou bezpečnosťou 0,5 m.

Vodná stavba neobsahuje technologické súbory. Z hľadiska výstavby navrhované technické riešenie tvorí jeden stavebný objekty:

SO.01 Nábrežný múr

Stavebný objekt predstavuje po stavebnej stránke a z hľadiska prevádzkovania samostatnú ucelenú časť stavby.

SO 01 Nábrežný múr

Trasa nábrežného múru (ďalej len NM) v maximálnej možnej miere kopíruje os terajšieho koryta v osovej vzdialenosti min. 7,6 m – max. 12,90. Osové vzdialenosti zohľadňujú polohu existujúcich inžinierskych sietí a morfológiu terénu.

- Začiatok NM je v r. km 39,995 *(nad brodom)*
- Koniec NM je v r. km 40,589 *(pod cestným mostom)*

Výška koruny nábrežného múra je navrhnutá tak, aby bezpečne previedla návrhový prietok $Q_{100} = 55{,}00\ m^3.s^{-1}$ + 0,50 m bezpečnosť. Nábrežný múr bude vybudovaný ako drôtokamenná konštrukcia (viď. príloha č.4 Vzorové priečne rezy).

Vybudované budú dva typy nábrežných múrov:

1. Typ

Nábrežný múr z drôtokamenných košov vybudovaný v r.km 40,199 – r.km 40,319 bude v tvare obráteného “T“ so základom širokým 2,0 m a vysokým 0,50 m. Šírka múru v drieku bude 1,0 m a jeho výška bude tiež 1,0 m. Základ budú tvoriť dva proti sebe na ležato uložené drôtokamenné koše rozmerov 1000 x 500 a telo múra budú tvoriť na stojato proti sebe uložené drôtokamenné koše rozmerov 500 x 1000. Koruna nábrežného múru musí byť 0,50 m nad výpočtovou hladinou vody Q100. Utesnenie nábrežného múru bude zabezpečené bentonitovou rohožou MACLINE GCL N20, ktorá bude voči mechanickému poškodeniu ochránená PP GEOTEXTÍLIOU 200g/m2. Bentonitová rohož bude osadená zvislo v osi nábrežného múra medzi proti sebe stojace drôtokamenné koše a bude siahať až pod základovú škáru, kde bude uložená (uchytená) do vopred vykopanej ryhy hĺbky 0,5 m šírky v najužšom mieste 0,30 m. Následne bude ryha zasypaná hlinitopiesčitým materiálom a zhutnená. Tento typ NM bude vybudovaný medzi r.km 40,199 – r.km 40,319 z dôvodu existencie elektrického vedenia a jeho ochranných pásiem. Ďalším dôvodom je umiestnenie prevádzkových budov v tesnej blízkosti vodného toku.

2. Typ

Nábrežný múr v r.km 39,995 (pod pf 4 *viď. Situácia príloha č. 2*) – r.km 40,199 (pf 10) a r.km 40,319 (nad pf 17) – r.km 40,589 (cca pf 25) bude podobne ako NM múr „TYP 1“ v tvare obráteného “T“ so základom širokým 2,0 m a vysokým 0,25 m. Šírka múru v drieku bude 1,0 m a jeho výška bude tiež 1,0 m. Základ bude tvoriť drôtokamenná konštrukcia - Reno matrac rozmeru 3000 x 2000 x 250. Koruna nábrežného múru je navrhnutá 0,50 m nad výpočtovou hladinou vody Q100. Konštrukcia NM bude zo vzdušnej strany prisypaná vhodným zemným materiálom do sklonu 1:10 (viď. Vzorové priečne profily príloha č.4). Tento násyp musí byť udusaný na predpísanú mieru zhutnenia (96 % podľa Proctor-Standard), následne ohumusovaný a zatrávnený.

Životnosť a kvalitu drôtokamenných konštrukcií predurčuje kvalita použitých materiálov a spôsob plnenia drôtokamenných košov. Pre navrhovanú konštrukciu musí byť použitý drôtokamenný kôš z dvojzákrutovej šesťuholníkovej siete typu 6x8 priemer drôtu 2,7/3,7 mm s poplastovanou povrchovou úpravou GALMAC+POLYMER. Kame-ne, ktoré budú použité na vyplnenie drôtokamenných konštrukcií musia byť kvalitné, odolné voči povetrnostným vplyvom. Vlastnosti výplňového kameniva sú uvedené v prílohe č. B.5 Vzo-

rové priečne profily (tab.3). Rozmer použitého kameniva musí byť vždy väčší ako rozmer oka minimálne 1,5 – 2-násobku priemeru oka.

9. Zdôvodnenie činnosti v danej lokalite

Intravilánom obce Prenčov preteká vodohospodársky významný tok Štiavnica. Koryto toku je upravené. Napriek tomu, že je koryto upravené, súčasná kapacita nestačí na bezpečné prevedenie 100 ročných povodňových prietokov.

Navrhovanú činnosť v danom území možno hodnotiť pozitívne – zabezpečí ochranu časti priľahlého územia intravilánu obce Prenčov pred účinkami veľkých vôd, čo je priorita verejného záujmu. Stavba nebude mať žiadne negatívne vplyvy na záujmové územie, ani na životné prostredie či biotopu toku. Navrhovaná činnosť nebude produkovať žiadny odpad a vytvorí územno-technické predpoklady pre ďalší rozvoj intenzívnejšieho využitia plôch a zón v blízkosti toku. Súčasne budú eliminované potencionálne škôdy na súkromnom a obecnom majetku.

10. Celkové náklady:

Celkové Investičné náklady navrhovanej činnosti sú prevzaté z projektovej dokumentácie „Prenčov – potok Štiavnica, protipovodňová ochrana II. etapa“ č. zákazky 2 577/2018.

Rekapitulácia nákladov bez DPH:

Stavebný objekt	**Náklady [€]**
SO 01 Nábrežný múr	161 416
Náklady bez DPH celkom :	**161 416**

11. Dotknutá obec a okres: Prenčov, Banská Štiavnica

12. Dotknutý samosprávny kraj: Banskobystrický

13. Dotknuté orgány:

- Okresný úrad v Banskej Štiavnic**a** - príslušné odbory
- Okresný úrad v Žiari nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,

- Okresný úrad v Žiari nad Hronom, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- Okresný úrad v Banskej Štiavnici, odbor krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom

Dotknuté organizácie:

- SVP, š.p. Banská Štiavnica
- CHKO Štiavnické vrchy, Banská Štiavnica
- Správcovia inžinierskych sietí.

14. Povoľujúci orgán: - Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Obec Prenčov - Spoločný stavebný úrad na Mestskom úrade v Banskej Štiavnici

15. Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov: Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania Rozhodnutia o umiestnení stavby podľa §39 Stavebného zákona č. 50/1976 Z. z. v znení neskorších predpisov a Povolenia orgánu štátnej vodnej správy na uskutočnenie vodnej stavby podľa §26 Vodného zákona č. 364/2004 Z. z.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice: Počas výstavby, ani po jej ukončení navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

1.1.Geomorfologická charakteristika

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr - Lukniš, 1980) sa územie, v ktorom je umiestnená navrhovaná činnosť sa nachádza v sústave Alpsko-himalájskej, podsústave Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, geologickom celku Štiavnické vrchy.

Centrálnu časť územia tvorí okrsok Prenčovská kotlina s pahorkatinným charakterom krajiny, ktorá pokračuje na západ do katastrálneho územia obce Beluj. Ostatné okrajové časti územia majú vrchovinový charakter na severe a juhu sa jedná o kopce okrsku Sitnianske predhorie, kopce na východnom okraji patria do podcelku Skalka (Mazúr, Lukniš, 1984). Nadmorská výška sa pohybuje od 263 metrov nad morom do 657 metrov nad morom. Výmera katastra je 2450 ha.

Z hľadiska typológie reliéfu má Prenčovská kotlina charakter reliéfu eróznych brázd, ostatné časti majú vrchovinový reliéf (Atlas krajiny, 2002).

1.2. Geologické pomery

Geologické podložie je tvorené hlavne neovulkanitmi prevažne pyroplastikami anandezitov a andezitmi vitrofyrickými záverečnej fázy, amfibolicko-biotitickými a dacitmi II. fázy a pyroxenickými andezitmi II. fázy. Kvartér predstavujú nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty, ktoré sú v katastri obce Prenčov doplnené plošinovými a stráňovými sedimentami polygénneho pôvodu. Andezity tvoria podložie strmších svahoch územia, plytšie svahy sú tvorené deluviálnymi sedimentami rovnakého zloženia, nivy tokov sú tvorené fluviálnymi sedimentami. *(zdroje: Obec Prenčov „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja MIESTNA AGENDA 21- aktualizácia Programovacie obdobie: roky 2007- 2013“, Geologická mapa Slovenska M 1:50 000)*

1.3. Hydrogeologická pomery

Územie sa nachádza v hydrogeologickom útvare SK1000800P – útvar medzizrnových podzemných vôd kvartérnych náplavov Ipľa oblasti povodí Hron (KULLMAN ET AL., 2005). Podľa hydrogeologickej rajonizácie (ŠUBA ET AL., 1984) patrí širšie okolie skúmaného územia do hydrogeologického rajónu Q 091 (Kvartér Ipľa)

1.4. Pedologické pomery

Takmer celé územie pokrývajú kambizeme nasýtené a nenasýtené, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté (najmä vo vyšších nadmorských výškach). Majú dobrú, až priemernú zásobu živín a patria medzi vhodné pôdy pre pestovanie lesa, ale sú tiež perspektívne pre poľnohospodárstvo, najmä pre TTP. Sprievodne sa vyskytujú rankre a kambizeme oglejené. Z pôdnych druhov prevládajú pôdy hlinité, miestami piesočnato-hlinité

1.5. Seizmicita a stabilita záujmového územia

Podľa mapy seizmicity (STN 73 0036) záujmové územie patrí do územia, v ktorom možno očakávať otrasy pôdy do 7 º M.S.K stupnice. Hodnotené územie sa vyznačuje vysokou stabilitou terénu.

1.6. Ložiská nerastných surovín

V posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín. V širšom okolí obce Prenčov (juhovýchodne cca 6 km) sa nachádza chránené ložiskové územie andezitu Krnišov –Tepličky a na severozápade CHLÚ Banská Štiavnica (Pb, Zn, Cu, Au, Ag).

1.7. Pôdy

Takmer celé územie pokrývajú kambizeme nasýtené a nenasýtené pôdy, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté (najmä vo vyšších nadmorských výškach). Majú dobrú, až priemernú zásobu živín a patria medzi vhodné pôdy pre pestovanie lesa, ale sú tiež perspektívne pre poľnohospodárstvo, najmä pre TTP. Sprievodne sa vyskytujú rankre a kambizeme oglejené. Z pôdnych druhov prevládajú pôdy hlinité, miestami piesočnato-hlinité.

1.8. Klimatické pomery

Charakteristika klimatických pomerov v povodí potoka Štiavnica je z máp klimatického atlasu SR. Jedná sa o priemerné hodnoty za obdobie 1961 – 2010, nemožno ich preto brať ako prognózu do budúcnosti.

Priemerná ročná teplota v rámci povodia sa pohybuje od 8,5 ºC na južnom okraji po 7 ºC v najvyšších polohách na SZ okraji, pričom v obci Prenčov to je asi 8 ºC. Priemerný počet dní, keď teplota klesne pod 0 ºC je v obci približne 120, vegetačné obdobie (počet dní s priemernou teplotou nad 10 ºC) trvá priemerne okolo 160 dní.

Ročný úhrn zrážok v povodí sa pohybuje v rozmedzí od 700 mm na južnom okraji do takmer 1000 mm v najvyšších polohách, v obci je to asi 800 mm ročne. Priemerný počet dní so zrážkovým úhrnom nad 10 mm je okolo 45. Priemerné ročné maximum denných zrážok je okolo 45 mm. Priemerný počet dní s búrkou je medzi 20 a 25. Sneženie sa vyskytuje priemerne 40 dní a snehová pokrývka 60 dní v roku. Priemer sezónnych ma-

xím vodnej hodnoty snehu je okolo 50 mm. Väčšina uvedených hodnôt je pri porovnaní so zvyškom Slovenska priemerná.

1.9. Hydrologické pomery

Hydrografia územia je do značnej miery daná klimatickými pomermi. Závisí hlavne od množstva zrážok, ktoré spadnú na danom území. Hlavnými zásobovateľmi povrchových tokov v tomto regióne sú zrážkové vody a vody z topiacich sa snehov. Zo všetkých zrážok, ktoré spadnú v tejto oblasti, vplyvom klimatických pomerov a čiastočne geologického substrátu, 1/3 odteká. Celkový charakter Štiavnických vrchov podmienil vznik radiálnej riečnej siete. Povrchové toky tejto oblasti patria k dvom povodiam, a to povodiu Hrona a Ipľa. Obcou tečie potok Štiavnička v smere od Banskej Štiavnice do Hontianskych Nemiec. V roku 2002 v rámci programu Život na vidieku bol v obci vybudovaný menší rybník.

Celková plocha povodia potoka Štiavnica po spodný koniec posudzovanej protipovodňovej ochrany je 79,62 km^2.

Odtokový režim z tejto oblasti je dažďovo-snehového typu s akumuláciou v decembri až februári a vysokou vodnosťou v marci a apríli, pričom aprílové prietoky sú vyššie ako marcové. Dotknuté územie leží v hydrogeologickom regióne č. 83 - neovulkanity južných svahov Štiavnických vrchov a Javoria s dominujúcou puklinovou priepustnosťou (Malík, Švasta, In Atlas krajiny, 2002). Na tomto území sa nenachádzajú žiadne registrované minerálne pramene. Podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. potok Štiavnica patrí medzi vodohospodársky významné vodné toky.

HYDROLOGICKÉ ÚDAJE:

Tab. N-ročných prietokov potoka Štiavnica v profile 41,500 r.km (cca 400 m pod Babím potokom) v $m^3.s^{-1}$

Rokov	1	2	5	10	20	50	100
Q_N ($m^3.s^{-1}$)	11,0	17,0	26	32	39	48	55

Zdroj : SHMÚ – stav k 19.6.2018

1.10. Biota

1.10.1. Flóra a vegetácia

Podľa mapy pôvodnej vegetácie sa na celom území rozprestierali dubovo-hrabové lesy, spolu s dubom cerovým. Ostrovkovite sa vyskytovali kvetnaté bukové a jedľové lesy na severne exponovaných svahoch. Na údolia potokov sa viazali jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy. Súčasné lesné porasty zhruba zodpovedajú svojím druhovým zložením pôvodnej vegetácii. Na územiach s miernejším sklonom sa dnes nachádzajú

lúky a pasienky, ktoré sčasti postupne sukcesne zarastajú. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá. Možno povedať, že na väčšine územia je zastúpené živočíšstvo listnatých lesov.

1.10.2. Fauna

Štiavnické vrchy sú v rámci Západných Karpát posunuté k juhu, čo sa prejavuje aj v zložení fauny. Na celom území prevažuje lesná fauna, ktorú na južne exponovaných svahoch a bralách nahradili teplomilné panónske druhy. Z veľkých cicavcov, ktoré zahŕňajú celú škálu poľovnej zveri mierneho pásma, treba spomenúť – daniela škvrnitého a muflóna obyčajného, ktoré sa vyskytujú hlavne v západnej časti územia. Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou s kapitálnymi trofejovými srncami. Dnes srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid, ktorý sa vyskytuje takmer na celom území, no najpriaznivejšie podmienky má v málo navštevovaných severných oblastiach. V starších lesných porastoch sa vyskytuje aj mačka divá, jazvec obyčajný, tchor obyčajný. Po dlhšom čase sa opäť udomácnil medveď hnedý, ktorý sa rozšíril z Kremnických vrchov. Z drobných zemných cicavcov treba spomenúť hmyzožravce – bielozúbka krpatá, bielozúbka bielobruchá, piskor malý. Množstvo opustených štôlní sa stalo domovom značného počtu netopierov. Z početného vtáctva si osobitnú pozornosť zasluhujú dravce, ktorých prítomnosť druhov a výskyt sa prísne tají vzhľadom k častému vykrádaniu hniezd pytliakmi a rušením ich vývoja pozorovaním. Z kurovitých vtákov treba spomenúť jariabka hôrneho a v severnej časti bol zaznamenaný výskyt tetrova obyčajného. Žijú tu všetky naše jašterice a aj všetky druhy hadov Z obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, rosnička zelená, ropucha obyčajná a ropucha zelená. V zmysle zoogeografického členenia - terestrický biocyklus, môžeme posudzované územie a ich širšie okolie začleniť do eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek.

2. Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

2.1. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra posudzovaného územia je tvorená výrazne antropogénne pozmenenými plošnými a líniovými prvkami.

2.2. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je jeden z nástrojov pre riešenie

priestorovej stránky ekologickej stabilizácie územia a optimalizácie využívania krajiny. Nosnými stavebnými prvkami takéhoto systému sú biocentrá a biokoridory . Biocentrá vymedzujú priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región, majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine. Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov. Podľa ÚSES SR (Atlas krajiny SR, 2002) sa katastrálne územie Prenčova nachádza v rámci pufra biocentra s centrom v masíve Sitna.

Podľa regionálneho ÚSES-u okresu Banská Štiavnica (Kočický et al., 2011, ESPRIT) je výstavbou dotknutý potok Štiavnica regionálnym hydrickým biokoridorom.

Prvky terestrického systému zasahujú do katastrálneho územia Prenčova len v okrajových častiach na severe. V najvyššie položenej časti územia na jeho severozápade sa nachádza nadregionálne biocentrum NBc1 Sitno. Vrchovinou na SV okraji územia prechádza časť nadregionálneho biokoridoru, ktorá v tomto úseku spája biocentrá Sitno a Rázdelie.

Charakteristika prvkov RÚSES: RBk 8 Tok Štiavnica

Kategória: hydrický biokoridor regionálneho významu

Charakteristika: od pramenísk tečie rieka južným smerom a pod obcou Sv. Anton plynule prechádza do rozvoľnenej krajiny. Tu sa začína pásmo pravých brehových porastov, tvorené vŕbou, jelšou, topoľmi a jaseňom. Miestami je bohatý kríkový podrast. V spodnejších častiach tok meandruje a je lemovaný úzkym pásom brehového porastu striedajúceho pásma lúk a fragmentmi lužných lesov. Tok rieky Štiavnica umožňuje prenikanie teplomilných druhov do horského prostredia. Je to migračná trasa vtákov poskytujúca svojím charakterom a štruktúrou dostatočné množstvo príležitostných útočísk.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: CHKO Štiavnické vrchy, SKUEV 0266 Skalka, GL 42

Ohrozenia: výrub brehových porastov, regulovanie toku v obciach, zástavba brehov, znečisťovanie brehu a toku odpadmi, budovanie priemyselných areálov, znečisťovanie vody, križovanie toku energovodmi, šírenie inváznych druhov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia: revitalizovať regulované časti toku, nenarušovať brehové porasty, v intraviláne dosadiť chýbajúce brehové porasty, zamedziť rozši-

rovaniu priemyselných areálov, znižovať biologické znečistenie, odstrániť nelegálne skládky, monitorovať inváz ne druhy.

2.3. Ochrana prírody a krajiny

2.3.1. Chránené územia

V mieste posudzovaného zámeru sa nenachádzajú žiadne chránené územia siete NATURA 2000 (UEV ani CHVU). Až na SZ okraji dotknutého územia, avšak ďaleko od intravilánu Prenčova, sa nachádza územie európskeho významu Sitno (SKUEV0216), ktoré zahŕňa lesné komplexy masívu Sitna. Okrem toho dotknuté územie hraničí na severovýchode s ÚEV Dolná Bukovina (SKUEV0015) a na juhu s ÚEV Stará Hora (SKUEV0259).

Celé dotknuté územie leží v CHKO Štiavnické vrchy v druhom stupni ochrany.

Charakteristika CHKO Štiavnické vrchy:

Štiavnické vrchy sú najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát. Ležia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov, čoho odrazom je horizontálne a vertikálne prelínanie teplomilných prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami.

Atraktívnosť územia zvyšujú vodné nádrže - tajchy. Ich budovanie si vynútil rozvoj baníctva v minulých storočiach a slúžili ako zdroj energie i úžitkovej vody. Spolu s napájacími a náhonovými jarkami a ďalšími vodohospodárskymi zariadeniami tvoria unikátny technický systém.

V exploatovaných rudných žilách a odžilkoch bolo popísaných viacero vzácnych a jedinečných minerálov Slovenska. V tunajších lesoch sa vyskytuje veľké množstvo cudzokrajných drevín. Súvisí to so založením lesníckej katedry v roku 1807, ktorá sa stala súčasťou Baníckej a lesníckej akadémie z roku 1764. V rámci nej neskôr vznikla botanická záhrada, v ktorej na ploche 3, 5 ha boli vysadené dreviny z rozličných častí sveta. Ešte väčší podiel cudzokrajných drevín má lesnícke arborétum Kysihýbel (1900 taxónov), v ktorom sa na ploche 7, 7 ha dodnes pestujú cudzokrajné dreviny pre lesné hospodárstvo.

Niektoré teplomilné druhy, šíriace sa dolinami otvorenými na juh, tu dosahujú severnú hranicu rozšírenia (dub cerový, javor tatársky). Na teplých výslnných andezitových skalách s plytkou skeletovitou pôdou sa nachádzajú prvky xerotermnej flóry - kavyľ vláskatý, kukučka vencová, rozchodník prudký a i. Na niektorých stanovištiach nájdeme poniklec veľkokvetý a šafrán rôznofarebný. Severnejšie rastie aj brusnica obyčajná, brusnica čučoriedková a valdštajnka trojlistá Magicova.

Zo živočíštva sú hojne zastúpené vtáky, ako orol krikľavý, myšiak hôrny, sova obyčajná a mnoho druhov spevavcov. Vyskytujú sa tu i vzácne mäsožravé cicavce - rys a mačka divá. K najnápadnejším druhom hmyzu patria motýle - vidlochvost feniklový a ovocný, žije tu tiež vzácna modlivka zelená, roháč obyčajný a fúzač alpský. V opustených banských dielach našlo skrýše niekoľko druhov netopierov, napríklad podkovár veľký, podkovár malý, netopier obyčajný, večernica malá a iné.

2.3.2. Druhová ochrana

Do obce Prenčov a ani do územia navrhovanej činnosti, ktorá je predmetom posudzovania nezasahujú podľa sústavy NATURA 2000 vtáčie chránené územia.

2.3.3. Chránené stromy

V blízkosti posudzovaného územia sa nenachádzajú žiadne chránené stromy, ktoré by mohli byť ovplyvnené realizáciou navrhovanej činnosti. V širšom okolí posudzovaného územia sa nachádza 1 lokalita chránený strom (CHS):

CHS Koháryho dub - Krnišov

Zdroj: http://stromy.enviroportal.sk/zoznam.php?admKraj=6&admOkres=601&admKata=801062&vyber=3

2.4. Scenéria krajiny

Krajinná scenéria a obraz krajiny predstavuje súbor prvkov a javov v krajine, ktoré človek vizuálne vníma a hodnotí svojimi zmyslami. Obec leží v doline potoka Štiavnica pretekajúceho cez vrchovinový reliéf Sitnianskeho predhoria, samotná obec leží však v Prenčovskej kotline pokračujúcej na západ do katastra obce Beluj. Dolina je preto z tejto strany menej uzavretá. Krajina má pahorkatinový charakter. Nachádzajú sa tu rozsiahle plochy polí, ktoré sa dodnes využívajú predovšetkým ako trávne porasty. Zo severu, východu aj juhu je dolina ohraničená lesnými masívmi kopcov Sitnianskeho predhoria a Skalky, ktoré však netvoria významné dominanty. Lesné porasty sú pomerne kompaktné, výraznejšie narušenie ťažbou nie je badateľné. Dolina preto pôsobí otvorene, hoci diaľkové výhľady sú obmedzené blízkosťou vyššieho terénu.

Na základe opisu súčasnej krajinnej štruktúry sa posudzovaná lokalita nachádza na území, ktoré podlieha dlhodobej urbanizácii prostredia. Jedná sa o dedinskú zástavbu ulicového typu so všetkými sprievodnými znakmi intenzívneho využívania. Obcou vedie hlavná cesta, ktorá patrí k hlavným dopravným koridorom. (Hontianske Nemce – Banská Štiavnica cesta I.tr. 51)

Hustota zástavby v dedine je štandardná. V obci sa nachádza viacero zachovaných gazdovských domov, ktoré sú doplnené o novšiu výstavbu, výrazne nenarušujúcu charakter starších domov. Miernou dominantou dediny je rímskokatolícky kostol, ktorý je postavený mimo hlavnej zástavby na svahu mierne nad dedinou. Intravilán obce je výnimočne esteticky upravený po stránke udržiavania budov, ale aj v rámci verejného priestoru sa vyskytuje množstvo skrášľujúcich prvkov umiestnených pravdepodobne v nedávnej dobe (parkové úpravy trávnych priestorov popri cestách a pozdĺž brehov potoka s výsadbami kríkov, kvetináčmi, odychovými lavičkami, estetickými lávkami cez potok vrátane krytej lávky a inou drobnou architektúrou ako altánok, dvojkríž a pod).

III. Obyvateľstvo jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia

3.1. Sídla

Územie širšieho okolia Prenčova bolo obývané už od doby bronzovej. Prvá zmienka o obci sa spomína v písomnostiach v roku 1266. Obec sa objavuje pod menom Princh, čo je odvodené od mena lokátora územia stredovekej osady. Tradičným živobytím v obci bolo poľnohospodárstvo, práca v lese, kováčstvo, mäsiarstvo, hrnčiarstvo a mlynárstvo. Práve mlynárstvo bolo jedným z najdlhšie udržiavaných remesiel. Udržalo sa od 14. storočia až do roku 1950, kedy bolo živnostníctvo zakázané.

Podľa sčítania z roku 1869 mal Prenčov 815 obyvateľov, ich počet sa po miernom poklese dostal v roku 1900 na historické maximum 822 obyvateľov, z ktorých bolo 6 obyvateľov maďarskej a 9 nemeckej národnosti. Do roku 1921 nastal mierny pokles a následný mierny vzostup stabilizoval počet obyvateľov okolo hodnoty 750. Ďalší pokles nastal po roku 1961 a zintenzívnil sa po roku 1980, takže v roku 2011 mal Prenčov len 596 obyvateľov.

3.2. Obyvateľstvo

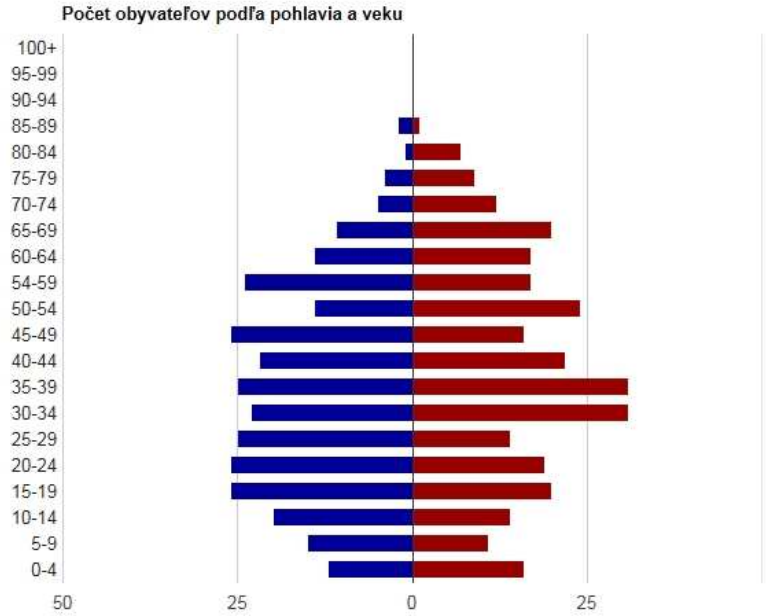
Počet obyvateľov obce Prenčov podľa veku a pohlavia uvádza nasledovná tabuľka:

Počet obyvateľov pri sčítaní 2011: 596 | Počet obyvateľov pri sčítaní 2001: 617 | rozdiel (2011-2001): -21

vek a pohlavie | materinský jazyk | národnosť | vierovyznanie | vzdelanie | práca s PC

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	12	16	28	-4
5 - 9	15	11	26	4
10 - 14	20	14	34	6
15 - 19	26	20	46	6
20 - 24	26	19	45	7
25 - 29	25	14	39	11
30 - 34	23	31	54	-8
35 - 39	25	31	56	-6
40 - 44	22	22	44	0
45 - 49	26	16	42	10
50 - 54	14	24	38	-10
55 - 59	24	17	41	7
60 - 64	14	17	31	-3
65 - 69	11	20	31	-9
70 - 74	5	12	17	-7
75 - 79	4	9	13	-5
80 - 84	1	7	8	-6
85 - 89	2	1	3	1
90 - 94	0	0	0	0
95 - 99	0	0	0	0
100 a viac	0	0	0	0
nezistené	0	0	0	0
spolu	295	301	596	-6

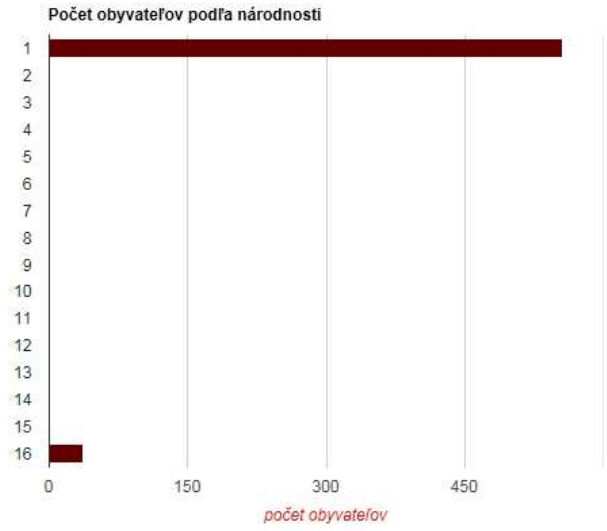
Etnické zloženie obyvateľstva:

Počet obyvateľov pri sčítaní 2011: 596 | Počet obyvateľov pri sčítaní 2001: 617 | rozdiel (2011-2001): -21

vek a pohlavie | materinský jazyk | národnosť | vierovyznanie | vzdelanie | práca s PC

Obyvateľstvo podľa národnosti

	národnosť	počet	podiel (%)
1.)	Slovenská	556	93.29
2.)	Maďarská	0	0
3.)	Rómska	2	0.34
4.)	Rusínska	0	0
5.)	Ukrajinská	0	0
6.)	Česká	1	0.17
7.)	Nemecká	0	0
8.)	Poľská	0	0
9.)	Chorvátská	0	0
10.)	Srbská	0	0
11.)	Ruská	0	0
12.)	Židovská	0	0
13.)	Moravská	0	0
14.)	Bulharská	0	0
15.)	Ostatné	0	0
16.)	Nezistené	37	6.21

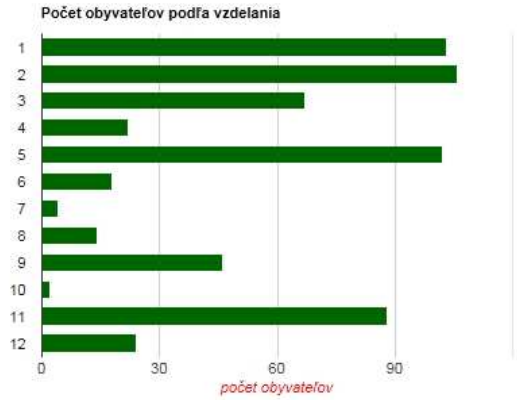
Vzdelanie obyvateľstva:

Počet obyvateľov pri sčítaní 2011: 596 | Počet obyvateľov pri sčítaní 2001: 617 | rozdiel (2011-2001): -21

vek a pohlavie | materinský jazyk | národnosť | vierovyznanie | vzdelanie | práca s PC

Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) základné	103	17.28
2.) učňovské (bez maturity)	106	17.79
3.) stredné odborné (bez maturity)	67	11.24
4.) úplné stredné učňovské (s maturitou)	22	3.69
5.) úplné stredné odborné (s maturitou)	102	17.11
6.) úplné stredné všeobecné	18	3.02
7.) vyššie odborné vzdelanie	4	0.67
8.) vysokoškolské bakalárske	14	2.35
9.) vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	46	7.72
10.) vysokoškolské doktorandské	2	0.34
11.) bez školského vzdelania	88	14.77
12.) nezistené	24	4.03

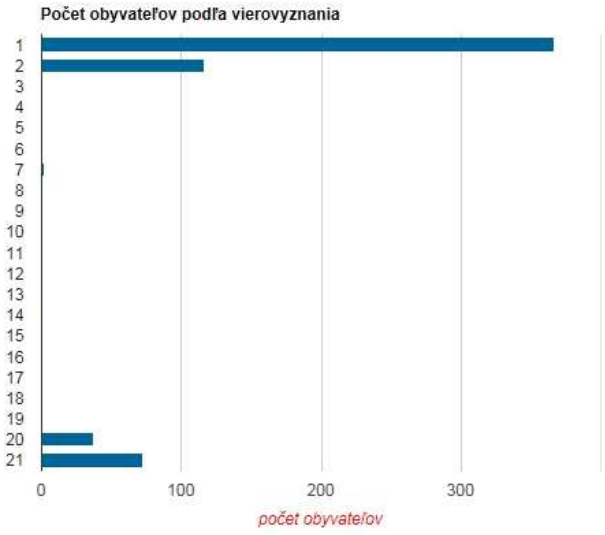
Vierovyznanie obyvateľstva:

Počet obyvateľov pri sčítaní 2011: 596 | Počet obyvateľov pri sčítaní 2001: 617 | rozdiel (2011-2001): -21

vek a pohlavie | materinský jazyk | národnosť | vierovyznanie | vzdelanie | práca s PC

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	367	61.58
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	116	19.46
3.) Gréckokatolícka cirkev	1	0.17
4.) Reformovaná kresťanská cirkev	0	0
5.) Pravoslávna cirkev	0	0
6.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
7.) Evanjelická cirkev metodistická	2	0.34
8.) Kresťanské zbory	0	0
9.) Apoštolská cirkev	0	0
10.) Bratská jednota baptistov	0	0
11.) Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0
12.) Cirkev bratská	0	0
13.) Ústredný zväz židovských náboženských obcí	1	0.17
14.) Starokatolícka cirkev	0	0
15.) Cirkev československá husitská	0	0
16.) Novoapoštolská cirkev	0	0
17.) Bahájske spoločenstvo	0	0
18.) Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0	0
19.) iné	0	0
20.) bez vyznania	37	6.21
21.) nezistené	72	12.08

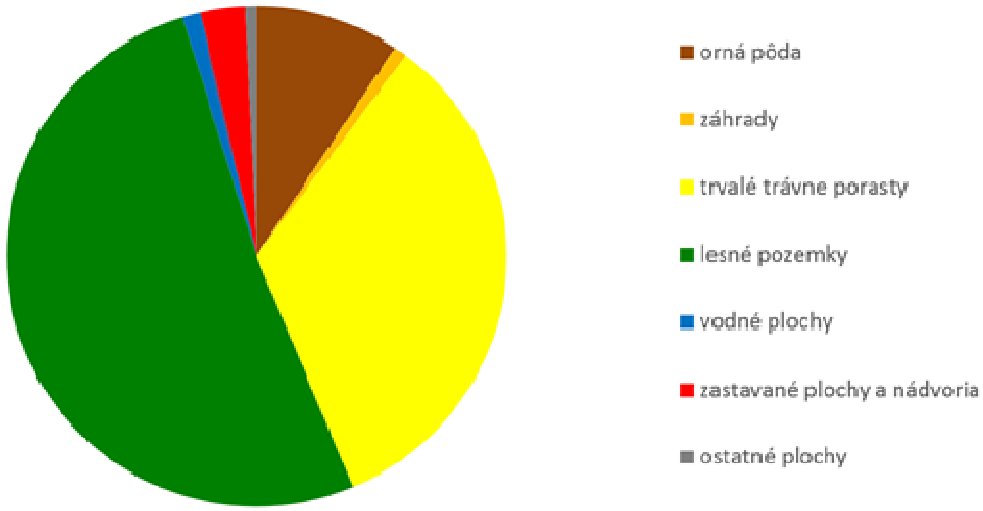

Zdroj : http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vzdelanie.php?kod_obce=517178

3.3. Priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo

V katastri obce Prenčov prevažuje poľnohospodárska výroba. Poľnohospodárska pôda tvorí 43,7 % plochy územia, pričom väčšinu tvoria trvalé trávne porasty (33,5%), a orná pôda (9,3%), trvalé kultúry (záhrady, ovocné sady, vinice) zaberajú spolu menej ako 1%. Lesné pozemky tvoria 51,5%, zastavané územia a nádvoria 2,9%. (údaje ÚHDP; www.katasterportal.sk). Kvalita poľnohospodárskej pôdy v území je priemerná.

V minulosti sa v obci pestovali predovšetkým obilniny: pšenica, raž, jačmeň a ovos. V súčsnosti pôsobí v obci Roľnícke družstvo Sitno Prenčov, pôvodne založené v roku 1950 ako JRD, ktoré sa zaoberá veľkochovom hovädzieho dobytka. V obci pôsobia poľovnícke spolky Poľovnícka spoločnosť “SITNO”, Prenčov a Poľovnícka spoločnosť KONČIAR, Nitra.

3.4. Doprava

Obec Prenčov je dostupná len cestnou dopravou. Priamo cez obec prechádza cesta I. triedy č. 51, ktorá spája obec na juhu s Hontianskymi Nemcami a na severe so Sv. Antonom a Banskou Štiavnicou. Cesta III. triedy č. 524001 spája smerom na západ obec s obcou Beluj, Baďan ako aj ďalšími obcami nachádzajúcimi sa smerom na Levice.

3.5. Služby

V obci Prenčov existuje materská aj základná škola 1. – 4., pošta, dva obchody s potravinárskym tovarom, rímskokatolícky aj evanjelický kostol, pohostinstvo a cukráreň. Od roku 2013 v obci funguje senior park poskytujúci služby domova dôchodcov aj opatrovateľské služby. V obci pôsobí futbalový oddiel, klub dôchodcov, zväz protifašistických bojovníkov, Matica slovenská, ale aj folklórna skupina Prenčovan. V obci je registrovaných

7 právnických osôb pôsobiacich v rôznych oblastiach služieb, okrem toho sú rozvinuté podnikateľské aktivity v oblasti stolárstva, zámočníctva, autodopravy a pohostinstva.

3.6. Rekreácia a cestovný ruch

Dotknuté územie patrí do Štiavnicko–Kremnického regiónu CR s celoštátnym významom, pričom neďaleká Banská Štiavnica má z hľadiska cestovného ruchu medzinárodný význam. Samotné katastrálne územie ponúka okrem veľmi príjemného a upraveného intravilánu obce, ležiacej na južnej prístupovej trase do Banskej Štiavnice, aj turistické atrakcie, predovšetkým náučný chodník Andreja Kmeťa z obce na Sitno. Uvažuje sa o cyklotrase popri potoku Štiavnica V rámci katastrálneho územia sa nenachádzajú zariadenia cestovného ruchu

3.7. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V obci sa v minulosti nachádzali tri mlyny. Z nich sa do súčasnosti zachoval iba jeden - valcový mlyn. Koncom 19. storočia bolo v obci Prenčov rozšírené paličkovanie čipiek a výroba hrnčiarskeho riadu zo škriabavým dekórom, veršovanými nápismi a s ľudovými motívmi. V okolí Prenčova sa nachádzali viaceré hliniská, z ktorých sa hlina vozila aj do Banskej Štiavnice. Tu sa z nej vyrábali fajky Zacharky, ktoré sa stali známe nielen v Rakúsko – Uhorsku, ale aj na celom svete.

V roku 1991 bola v obci vybudovaná pamätná izba Andreja Kmeťa v ktorej je prezentovaný jeho život, ale aj dobový nábytok, odev a náradie.

Krajina a sídelná štruktúra okolia Banskej Štiavnice je pre svoje historické a kultúrne kvality zaradená do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

4. Súčasný stav životného prostredia

4.1. Ovzdušie

Ovzdušie je mierne znečisťované imisiami z lokálnych, ale najmä diaľkových zdrojov. Znečistenie ovzdušia z lokálnych kúrenísk v obci je nepriaznivejšie počas zimy. Porovnaním s celoslovenskou situáciou je však ovzdušie v okrese Banská Štiavnica zasiahnuté imisiami len slabo, sitácia znečistenia ovzdušia v obci je preto hodnotená ako nadmieru priaznivá. Výraznejším lokálnym zdrojom znečistenia je preprava na ceste I. triedy č. 51

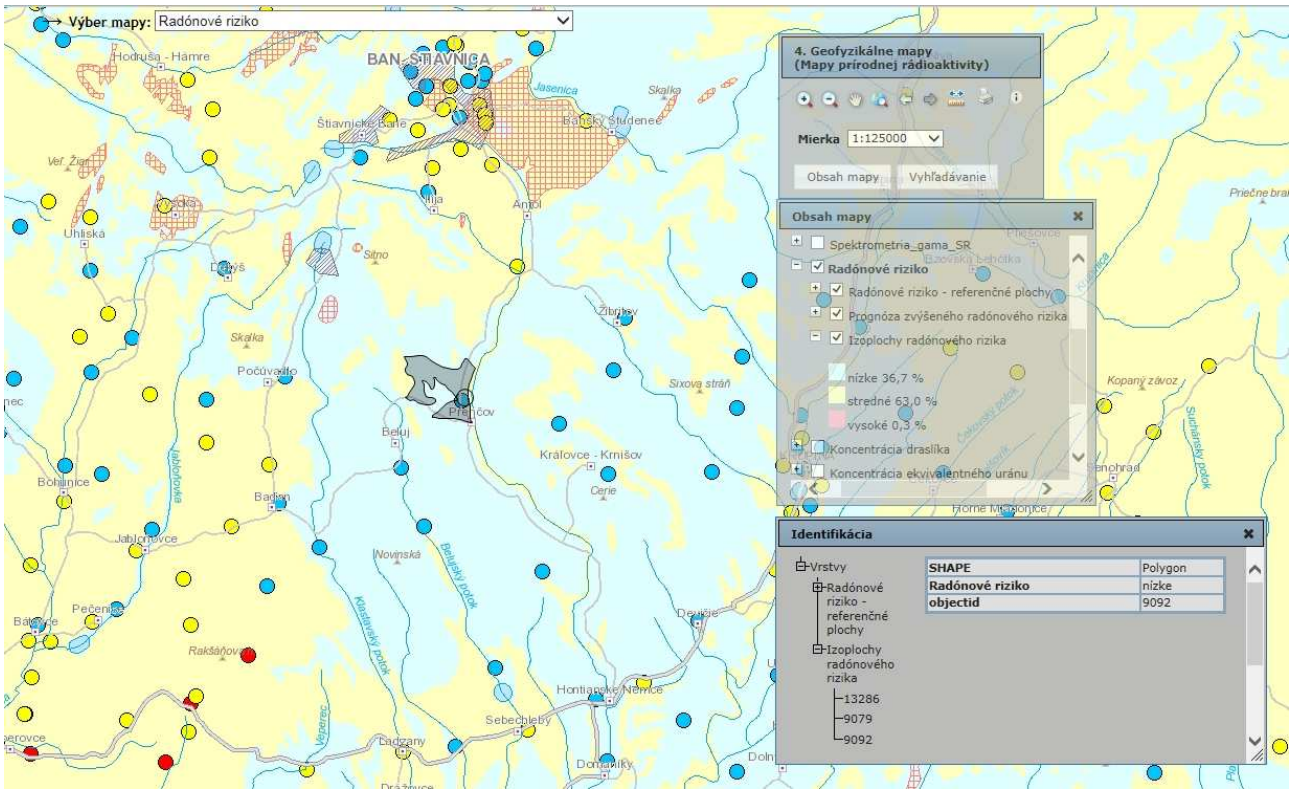
4.2. Povrchové a podzemné vody

Znečistenie vodných tokov a najväčšieho potoka v území Štiavnice je zapríčinené vypúšťaním domových odpadových vôd bez prečistenia. V roku 2007 -2009 obec získala finančné prostriedky a uskutočnila sa výstavba domových ČOV, spolu sa vybudovalo 42 kusov, ďalšie sú plánované. V obci je vybudovaný obecný vodovod a kanalizácia na dažďovú vodu.

Za rizikový faktor možno považovať cestnú dopravu, jedná sa o tranzit na ceste I. triedy č. 51, ktorý prebieha súbežne s tokom.

4.3. Pôdy a horninové prostredie

Zo spracovanej Mapy radónového rizika môžeme konštatovať, že v širšom okolí posudzovaného územia bolo identifikované nízke radónové riziko. Zeminy posudzovaného územia boli z hľadiska plynopriepustnosti charakterizované ako málo priepustné. Oblasť posudzovaného územia tak nevykazuje ohrozujúce množstvá radónu.

Zdroj: http://apl.geology.sk/radio/

4.4. Odpady

V katastrálnom území Prenčova nie sú registrované žiadne environmentálne záťaže, pri potoku Štiavnica sa však necelé dva kilometre nad posudzovaným územín (pod

obcou Sv. Anton) nachádza skládka tuhého komunálneho odpadu so strednou prioritou (K 35 - 65). V povodí Štiavnice nad obcou je potom lokalizovaných viacero environmentálnych záťaží.

V obci je zavedený separovaný zber separujú sa plasty, ktoré sú pravidelne každú prvú stredu v mesiaci zberané od občanov, papier si zberajú deti zo základnej školy, šrot, elektronický odpad a tiež handry sa dva krát do roka od občanov odvážajú. Takmer všetky domácnosti majú svoje nádoby na odpad, ktoré sú každý druhý štvrtok v mesiaci vyvážané Technickými službami mesta Banská Štiavnica. V obci sú tiež rozmiestnené 3 kontajnery na odpad a 1 kontajner na sklo. V roku 2007 obec získala finančné prostriedky na vybudovanie kompostoviska.

4.5. Hluk

Obec Prenčov patrí medzi územia, kde je hluková záťaž značná. Jedná sa o hluk vyplývajúci z cestnej dopravy. Najvážnejším mobilným zdrojom hluku je hluk z cestnej dopravy v blízkosti št. cesty I. tr., ktorá vedie v blízkosti obytnej zástavby.

4.6. Biota

Intenzívne poľnohospodárske využitie a existencia líniových dopravných koridorov nedávajú predpoklad prítomnosti územne kvalitnej biote. Podstatná premena z pôvodnej prírodnej krajiny na hospodársky využívanú a osídlenú krajinu spôsobili, že rastlinstvo i živočíšstvo bolo vytlačené do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov viažucich sa k vodným plochám a tokom, resp. k lesným biotopom v širšom okolí.

4.7. Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita prostredia pre človeka

V obci funguje vodovod aj odpadové hospodárstvo, nie je však vybudovaná centrálna kanalizácia, ale samostatné čističky pre jednotlivé domy. Hlučnosť, prašnosť a riziko úrazov je zvyšované cestnou dopravou na ceste I. triedy vedúcej cez obec. V obci nie je žiadne zdravotnícke zariadenie, do nemocnice s poliklinikou Banská Štiavnica je z obce vzdialená 13 km, resp. okolo 15 minút cesty.

Nasledujúce informácie sú prevzaté z výročnej správy z roku 2014 Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiari n. Hronom a platia pre región pôsobnosti, zahŕňajúci okresy Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica: V roku 2014 tu nebol zaznamenaný výskyt ochorenia v súvislosti s kvalitou pitnej vody, či vody na kúpanie. Mikrobiologickým kritériám hygienickej kvality potravín nevyhovelo 5% z 209 odobratých vzoriek po-

travín a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami. Zo 7 vzoriek vôd v prevádzkach, ktoré sú zásobované vodou z individuálnych vodných zdrojov bolo u 5 vzoriek preukázané, že nevyhovujú požiadavkám platnej legislatívy.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

Realizáciou stavby predpokladáme, že dôjde k trvalým záberom, potencionálne výmery záberov budú upresnené po vypracovaní geometrického plánu. Je možný vznik dočasného záberu pôdy pozdĺž ľavostrannej brehovej, línie toku Štiavnica v k.ú. Prenčov podobne ako možnosť trvalého záberu bude upresnená po vypracovaní geometrického plánu.

Plochy dočasného záberu sú potrebné pre manipuláciu so stavebnými materiálmi pri realizácii stavebných prác a pre zariadenie staveniska a najnutnejšie medziskládky.

Prístup na stavenisko je veľmi dobrý z miestnych komunikácií a pre hodnotenú činnosť je existujúca komunikačná sieť vyhovujúca. V etape výstavby navrhovanej činnosti budú kladené dopravné nároky na existujúcich komunikáciách v súvislosti so zásobovaním stavby stavebnými materiálmi a v súvislosti s odvozom prebytočných výkopových materiálov. V maximálne možnej miere sa bude využívať plocha obvodu staveniska. Zariadenie staveniska je navrhnuté na začiatku úseku ľavostrannej ochrannej línie. Hlavný stavebný dvor nie je určený, jeho umiestnenie bude súčasťou dohôd pri výberovom konaní dodávateľa stavby.

Na realizáciu navrhovanej činnosti budú potrebné tieto hlavné suroviny: zemný materiál pre násypy, betónová zmes a betonárska výstuž pre opravu existujúcich konštrukcií kamenivo, lomové kamenivo, drôtené koše, štrk a trávna zmes pre konečné úpravy plôch.

Iné vstupy a požiadavky na zdroje nie sú potrebné.

2. Požiadavky na výstupy

Navrhovaná činnosť predstavuje líniový prvok infraštruktúry a nemá charakter bodového zdroja znečistenia ovzdušia. Stavebné práce nebudú zdrojom žiarenia, tepla a zápachu. Vodná stavba má nevýrobný charakter a nebude produkovať žiadny odpad.

Pri realizácii stavby- v rámci zemných prác sa predpokladá vznik nasledovného odpadu, ktorý je zaradený v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. č. 365/2015 Z.z. , ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Číslo druhu odpadu: 17 05.

Názov druhu odpadu: 17 05 06 - výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05.

Kategória odpadu: Ostatný.

Výkopová zemina bude využitá na spätné zásypy a terénne úpravy na pozemku investora.

Kód od-padu	Názov odpadu	Kat. odpadu	Pôvod odpadu
17 01 01	Betón	O	Stavebný objekt 01
17 05 06	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 05	O	Stavebný objekt 01

Vplyv počas výstavby (prašnosť pri manipuláciách so zemným materiálom a hluk stavebných strojov) sa nedá vylúčiť, ale dá sa podstatne zmierniť dodržiavaním predpisov v stavebníctve. Uvedené negatívne vplyvy počas výstavby sa zmiernia aj polohou stavby voči obytnej zóne.

Vývoj neživých zložiek prostredia (horninové prostredie, pôda, ovzdušie a voda) budú kontinuálne zachovávať doterajší vývojový trend.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Stavba nebude mať nepriaznivé dopady na zdravotný stav obyvateľstva. Dorie-šené a následne realizované protipovodňové opatrenia zvýšia kvalitatívnu hodnotu územia a tým zlepšia aj hygienické podmienky života obyvateľov, ktoré sú jedným z faktorov pre zdravší spôsob života.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Na území dotknutom navrhovanou stavbou sa nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia. Nenachádzajú sa tu žiadne kultúrne pamiatky a navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany podzemných vôd.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Priaznivý vplyv na kvalitu životného prostredia bude možné posúdiť bezprostredne po tom čo navrhované opatrenia budú dokončenú a začnú plniť navrhovanú protipovodňovú ochranu pred povodňovými prietokmi Štiavnice.

Sumárne zhodnotenie očakávaných vplyvov z hľadiska významnosti v časovom pôsobení po dokončený stavby vytvára územno-technické predpoklady na komplexný rozvoj hospodárskej činnosti a ďalšej vybavenosti v celej územnej zóne.

7. Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice

Stavba nemá vplyv na susedné štáty.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Stavba nevyvolá súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na súčasný stav životného prostredia a tak mohli narušiť formu a stupeň existujúcej ochrany prírody.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou nie sú. Pri realizácii musia byť dodržané ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom. Aby sa vylúčili aj riziká nehôd súvisiacich priamo so stavebnou činnosťou musia byť dodržané právne predpisy týkajúce sa bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Nie je potrebné navrhovať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých účinkov činnosti na súčasný stav životného prostredia.

Pri dostatočnej údržbe stabilizačných prvkov opevnenia, správnom ošetrovaní trávnych porastov a brehovej vegetácie sa prevádzkové riziká nepredpokladajú.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

V prípade nerealizovania protipovodňových opatrení v danej lokalite je isté, že povodňové prietoky budú naďalej hrozbou pre priľahlé územie, čo sa premieta a naďalej bude premietať na komplexnosť využitia prírodného a urbanizovaného prostredia v riešenej lokalite.

12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou

Obec Prenčov má platný územný plán z roku 2002. V rámci územného plánu sa ráta s protipovodňovou ochranou vo forme úpravy toku na prietok Q_{100}+ požadovaná bezpečnosť. Z toho vyplýva, že predmetná stavba zabezpečuje protipovodňovú ochranu územia a nie je v rozpore s územným plánom obce Prenčov.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Nie je predpoklad výskytu iných problémov pri návrhu protipovodňových opatrení, preto nie je potrebný ďalší postup hodnotenia.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Rozhodujúcim kritériom na výber optimálneho variantu navrhovanej činnosti je docieliť plánovanými povodňovými opatreniami na toku Štiavnica zabezpečenie schopnosti ochrany intravilánu obce Prenčov pred povodňovými prietokmi a prívalovými dažďami pri najefektívnejšom technickom riešení vo vzťahu k územiu.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Nultým variantom je súčasný stav, pri ktorom koryto toku Štiavnica nie je schopné previesť povodňové prietoky, čo je príčinou ohrozenia zastavaného územia v inundačnom území.

S ohľadom na obmedzené priestorové pomery daného územia, optimálnym a súčasne jediným možným riešením, ktoré minimálne naruší existujúcu urbanizáciu, neovplyvní životne prostredie ani v mieste stavby a vytvorí územno-technické predpoklady na komplexný rozvoj hospodárskej činnosti a ďalšej vybavenosti v blízkom území toku je vybudovanie nábrežného múra.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

V prípade, že by nedošlo k realizácii nami navrhovaného riešenia protipovodňových opatrení na toku Štiavnica, stav ohrozenia v inundačnom území Štiavnice by pretrvával. Vybrežené vody by spôsobovali škody väčšieho rozsahu na plochách s miestnou zástavbou.

VI. MAPOVÁ, OBRAZOVÁ A INÁ DOKUMENTÁCIA

Doklady	príloha č.1
Výkresy	príloha č.2
Fotodokumentácia	príloha č.3

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie a zoznam hlavných použitých materiálov:

Hydrologické podklady

Hydrologické údaje pre tok v profile cca 400 m pod Babím potokom

Tok:	**Štiavnica**
Profil:	r. km 41,5 (údaj z databázy SHMÚ - Prenčov)
Hydrologické číslo povodia:	4-23-03-084
Plocha povodia:	79,62 km^2

N-ročné maximálne prietoky ($Q_{max.N}$) v $m^3.s^{-1}$:

N	1	2	5	10	20	50	100	1000
$Q_{max.N}$	11	17	26	32	39	48	**55**	75

Geodetické podklady

Polohopis a výškopis záujmového územia (geodetické práce boli vykonané v mesiaci apríl 2018). Polohovo a výškovo bolo meranie napojené na súradnicový systém S-JTSK a výškový systém B.p.v.

Ďalšie podklady:

- Plán manažmentu povodňových rizík
- Geodetické zameranie predmetného územia v súradnicovom systéme JTSK a výškovom systéme B.p.v. zamerané v apríli 2018 SVP, š.p., OZ Banská Bystrica -OMM
- Hydrologické údaje toku Štiavnica v r.km 42,200 (r.km vodného toku z VHM)
- Výsledky hydrotechnických výpočtov HEC-RAS
- Vyjadrenia a stanoviská subjektov, ktorých sa môže predmetná stavba dotknúť.
- Katastrálnu mapu.
- Vyjadrenia a písomné stanoviská správcov inžinierskych sietí a organizácií inak dotknutých výstavbou.
- Záznam z prerokovania koncepcie návrhu technického riešenia na výrobnom výbore dňa 14.6.2018.
- Miestne šetrenia a obhliadky.
- Požiadavky objednávateľa a prevádzkovateľa počas projektovej prípravy.

2. Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk:

CS SVP OZ BB 1067/2018
CZ 5731/2018 – 39242

1. *Záznam z výrobného výboru*
2. *Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie Križovatka 4, 969 01 Banská Štiavnica*
3. *Okresný úrad odbor cestnej dopravy a pozem. komunikácií Nám. Ľ. Štúra 1, 97405 Ban. Bystrica*
4. *ŠOP SR Správa CHKO Štiavnické vrchy, Kammerhofská 26, 969 01 Banská Štiavnica*
5. *Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest, Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica*
6. *Banskobystrická regionálna správa ciest, Majerská cesta 94 974 96 Banská Bystrica*
7. *Slovak Telecom, a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava*
8. *Towercom, a.s. Cesta na Kamzík 14, 831 01 Bratislava*
9. *Orange Slovensko, a.s. Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava*
10. *O2 Slovakia, s.r.o., Einsteinova 24, 85101 Bratislava*
11. *Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica*
12. *Transpetrol, a.s., prevádzka Šahy, 936 01 Šahy*
13. *Distribúcia, SPP Mlynské nivy 44/b 825 11 Bratislava*
14. *Stredoslovenská distribučná, a.s., pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina*
15. *Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Detašované pracovisko Stred, ČSA 7, 974 31 Banská Bystrica*
16. *Ministerstvo vnútra SR, Centrum podpory Banská Bystrica, oddelenie telekomunikačných služieb, Ul. 9.mája č.1, 974 86 Banská Bystrica*
17. *Slovenský rybársky zväz – Rada Žilina, Andreja Kmeťa 20, 010 55 Žilina*
18. *eustream, a.s. Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava*
19. *Okresný úrad Žiar nad Hronom, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, SNP 120, 965 01 Žiar nad Hronom*
20. *Hydrologické údaje, Slovenský Hydrometeorologický ústav, Zelená*
21. *Obecný úrad, Prenčov* (♠)
22. *Regionálna správa ciest Žiar nad Hronom, Priemyselná 6/647, 965 01 Ladomerská Vieska* *viď. vyjadrenie č.6*
23. *Vyjadrenie RD SITNO Prenčov a.s. k návrhu technického riešenia*

Poznámka: (♠) *- o vyjadrenie bolo požiadané listom číslo CZ 5731/2018 – 39242, ale do ukončenia prác na PD nebolo doručené*

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

V Banskej Bystrici, dňa: 28.11.2018

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovateľ zámeru: Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.,
Banská Štiavnica, Odštepný závod Banská Bystrica
Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica

Vypracoval: Silvia Osláčová

2. Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Ing. Žiak Milan,
riaditeľ odštepného závodu

Dokladová časť

Príloha : 1.

Výkresy

Príloha : 2.

Fotodokumetácia

Príloha : 3.

obr. 1 Začiatok úpravy – pohľad po toku

obr. 2 Koryto toku Štiavnica pohľad proti toku

obr. 3 Ľavý breh toku Štiavnica (areál RD Sitno)

obr. 4 Pohľad na ľavý breh

Obr. 5 Most v r.km 40,210 – výtoková časť

ZOZNAM PRÍLOH

1. Prehľadná situácia M 1:10 000
2. Situácia M 1: 500
3. Pozdĺžny profil M 1:500/100
4. Vzorové priečne profily M 1:50